

MINISTERSTWO ROZWOJU

Cyfryzacja dokumentów planistycznych

W dobie szybkiego rozwoju społeczeństwa informacyjnego bardzo ważną kwestią jest zapewnienie dostępu do rzetelnej i kompleksowej informacji z zakresu planowania przestrzennego.

W Ministerstwie podejmowane są działania mające na celu wprowadzanie rozwiązań, które ułatwią dostęp do jednolitej, wiarygodnej i kompletnej informacji o planowanym zagospodarowaniu przestrzennym w całym kraju, w trybie on-line. Przełoży się to na możliwość ich wspólnego wykorzystania dla celów prowadzenia zrównoważonej i racjonalnej polityki przestrzennej zarówno na poziomie lokalnym, regionalnym, jak również krajowym. Dodatkowo zwiększenie dostępu do informacji z zakresu planowania przestrzennego dla każdego obywatela, przyczyniać się będzie do zwiększenia aktywnego udziału społeczeństwa w procesie planowania przestrzennego oraz rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Poniżej znajdują się szczegółowe informacje nt. prowadzonych przez Ministerstwo prac w zakresie cyfryzacji planowania przestrzennego, w tym także proponowanych rozwiązań prawnych oraz technicznych.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Jednym z rezultatów, podjętych w Ministerstwie, prac nad porządkiem procesu cyfryzacji planowania przestrzennego jest wprowadzenie Rozdziału 5a do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ([ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz niektórych innych ustaw](#)). Przyjęte rozwiązania nakładają na organy wydające akty planowania przestrzennego (APP) obowiązek tworzenia dla nich cyfrowych danych przestrzennych. Uchwalone przepisy wprowadzają minimalny zakres obowiązku cyfryzacji APP. Obejmuje on utworzenie granicy APP w postaci wektorowej wraz z rysunkiem APP w postaci rastra z odniesieniem przestrzennym (georeferencją) oraz linkiem do treści dokumentu. Cyfryzacja APP dotyczy również aktów już obowiązujących. Dzięki temu możliwe stanie się uzyskanie pełnej i jednolitej informacji o ustaleniach planistycznych w skali całego kraju. Regulacje wejdą w życie z dniem 31.10.2020 r.

Rozporządzenie w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego

Prowadzone są także prace nad wydaniem **rozporządzenia w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego**. Projekt wprowadza szczegółowe regulacje dotyczące tworzenia i prowadzenia zbiorów obejmujących dane przestrzenne APP oraz opisujących je metadanych infrastruktury informacji przestrzennej. Wprowadzenie tych przepisów ujednotoczy sposób tworzenia i prowadzenia zbiorów i metadanych dotyczących aktów planowania przestrzennego w skali całego kraju.

Ustawa o infrastrukturze informacji przestrzennej

Zgodnie z definicją ustawy o iip „*zagospodarowanie przestrzenne to zagospodarowanie terenu, w jego obecnym lub przyszłym wymiarze funkcjonalnym, lub przeznaczenie społeczno-gospodarcze terenu, w tym mieszkaniowe, przemysłowe, handlowe, rolnicze, leśne, wypoczynkowe, wynikające z dokumentów planistycznych*”.

Ustawa o iip stanowi transpozycję [dyrektywy INSPIRE](#), której celem jest utworzenie europejskiej infrastruktury informacji przestrzennej oraz ułatwienie dostępu do danych przestrzennych. Dyrektywa określa podstawowe zasady funkcjonowania infrastruktury w zakresie: metadanych, zbiorów danych przestrzennych i usług z nimi związanych. Reguluje zasady udostępniania i wspólnego korzystania z zasobów Infrastruktury. Ponadto ustala mechanizmy koordynujące, monitorujące i raportujące wdrażanie INSPIRE w Unii Europejskiej.

Działania organu wiodącego w kraju

Zadaniem organu wiodącego jest organizowanie, koordynowanie i monitorowanie działań związanych z tworzeniem, utrzymywaniem i rozwijaniem infrastruktury dla określonego, przyporządkowanego mu tematu, zgodnie z przepisami implementacyjnymi INSPIRE i innymi przepisami dotyczącymi infrastruktury informacji przestrzennej. W ramach tych zadań prowadzone są następujące prace:

I. Budowa krajowej infrastruktury informacji przestrzennej

Ułatwienie dostępu do danych, na potrzeby procedury sporządzania dokumentów planistycznych

W 2018 roku przygotowano zostało [Stanowisko Ministerstwa](#) w sprawie nieodpłatnego udostępniania danych, na potrzeby procedury sporządzania dokumentów planistycznych.

Profil metadanych zagospodarowania przestrzennego

W 2017 roku opracowano profil metadanych zagospodarowania przestrzennego, rozszerzający zakres wymagany przez dyrektywę INSPIRE o elementy związane ze specyfiką tematu i danymi, które on obejmuje. Profil dostępny jest w narzędziach do edycji i walidacji metadanych opracowanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii (GUGiK).

Aby utworzyć metadane w [edytorze GUGiK](#) po naciśnięciu przycisku Plik -> Nowy, należy z rozwijanej listy wybrać profil „Zagospodarowanie przestrzenne”. Utworzone metadane można sprawdzić pod względem ich poprawności w edytorze GUGiK w trakcie wypełniania metadanych oraz w [walidatorze GUGiK](#). Aby sprawdzić metadane w walidatorze należy wczytać plik, który chcemy sprawdzić oraz z rozwijanej listy dostępnych profili wybrać „Zagospodarowanie przestrzenne”.

Dodatkowe informacje o profilu oraz materiały instruktażowe:

- [Specyfikacja profilu](#)
- [Podręcznik wypełniania metadanych](#)
- [Film instruktażowy](#)
- [Przykładowe pliki metadanych](#)

Wraz z wprowadzeniem rozporządzenia w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego niezbędnie będzie dostosowanie (modyfikacja i aktualizacja) profilu metadanych do nowych rozwiązań prawnych.

Specyfikacja danych dla zbiorów danych przestrzennych APP

Obecnie trwają prace nad opracowaniem specyfikacji danych dla zbiorów danych przestrzennych APP obejmujących podstawowy zakres informacyjny. Specyfikacja zawierać będzie opis struktury i zawartości danych przestrzennych za pomocą modeli, zasad definiujących sposób ich zapisu, a także rekomendacji i przykładów. Reguły i wytyczne zawarte w specyfikacji danych zostaną opracowane w taki sposób, aby umożliwić wszystkim podmiotom udostępnienie danych przy założeniu minimalizacji kosztów i prac.

Wtyczka QGIS

Wtyczka do otwartego oprogramowania geoinformacyjnego QGIS stanowić będzie rozwiązanie techniczne, które ułatwi wykonawcom planów oraz jednostkom samorządu terytorialnego tworzenie i prowadzenie zbiorów danych przestrzennych oraz tworzenie i aktualizację metadanych infrastruktury informacji przestrzennej zgodnie ze specyfikacją danych dla zbiorów danych przestrzennych APP.

II. Wdrażanie dyrektywy INSPIRE

Specyfikacja danych INSPIRE – tłumaczenie

Jednym z warunków osiągnięcia interoperacyjności na poziomie Wspólnoty jest publikowanie danych dla tematu „zagospodarowanie przestrzenne” zgodnie ze [Specyfikacją danych INSPIRE](#). Specyfikacja ta została przetłumaczona na język polski – [Specyfikacja danych INSPIRE dla tematu „zagospodarowania przestrzenne” po polsku](#).

Instrukcja definiowania powiązań pomiędzy metadanymi zbiorów danych przestrzennych oraz udostępniających je usług

W 2019 r. opracowano [instrukcję](#) na potrzeby tworzenia metadanych zbiorów danych przestrzennych planowania przestrzennego oraz udostępniających je usług, tak aby powiązania pomiędzy nimi były zgodne z aktami wykonawczymi do dyrektywy INSPIRE oraz wytycznymi Wspólnotowego Centrum Badawczego przy KE.

Przedmiotem instrukcji są zasady tworzenia elementów metadanych zbiorów danych przestrzennych i usług sieciowych (w tym ich capabilities) służących definiowaniu wzajemnych relacji pomiędzy zbiorem danych a publikującymi go usługami sieciowymi.